

Buitenbeentjes in de **M**iddeleeuwen

Studiedag Middeleeuwen

- W**at? 14e Studiedag Middeleeuwen
- W**anneer? Vrijdag 10 maart 2017
- W**aar? Linnaeusgebouw (Heyendaalseweg 137), zaal 3
- H**oe laat? Ontvangst 10.00 uur – Opening 10.30 uur – Borrel 16.45 uur
- K**osten? Gratis voor studenten en medewerkers RU, anders € 5,-
- M**eer info? www.ru.nl/studiedagmiddeleeuwen/

Buitenbeentjes in de Middeleeuwen

Vraagstukken over de opvang van vluchtelingen, de omgang met andersgelovigen en het sluiten van grenzen – ze hielden Nederland en Europa het afgelopen jaar volop bezig. De afbakening van de eigen samenleving en de uitsluiting van afwijkende groepen is vandaag de dag nog steeds onderwerp van publiek debat. Maar ook in de middeleeuwen waren er mensen die als buitenstaander werden gezien – of zichzelf zo zagen – en die lang niet altijd op sympathie konden rekenen. Daarom zal de veertiende Studiedag Middeleeuwen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, gehouden op vrijdag 10 maart 2017, gewijd zijn aan mensen en dingen die in de middeleeuwen als anders werden gezien en die in de maatschappij buiten de boot vielen.

Medewerkers van de Radboud Universiteit zullen deze dag op basis van hun eigen onderzoek vertellen hoe buitenbeentjes in de middeleeuwen werden gezien en behandeld. De periode is berucht vanwege antisemitisme, dat zich zowel in woord als daad kon uiten, en de fanatieke vervolging van ketterse groeperingen. Vreemde culturen werden in West-Europa vaak met een mengeling van verwondering en vrees aangezien, bijvoorbeeld toen in de vijftiende eeuw grote aantallen Griekse vluchtelingen Europa overspoelden en het Ottomaanse Rijk als voorbode van het einde der tijden werd gezien. Dichter bij huis werden mystici door sommigen veroordeeld als gekken en dwaalgeesten, maar door anderen juist als heiligen vereerd en als voorbeeld nagevolgd, zoals binnen de Moderne Devotie. Anderen pakten zelf de pelgrimsstaf op, tooiden zich met een pelgrimsinsigne en verplaatsten zich buiten hun bekende omgeving om hun zielenheil te zoeken.

De vele manieren waarop in de middeleeuwen werd omgegaan met mensen die als anders werden gezien zullen op deze dag besproken worden door onderzoekers van de Radboud Universiteit. De Studiedag Middeleeuwen biedt zo ook dit jaar weer alle bezoekers de gelegenheid om op een toegankelijke manier kennis te nemen van het mediëvistische onderzoek dat in Nijmegen wordt uitgevoerd.

Het organiserend comité,

Miranda Bloem, Kor Bosch, Arianne Moerland, Joost van den Oever, Sophie van Os, Ilona Paulis, Ad Poirters, Myrthe Reuver en Funda Uygur

Programma Studiedag Middeleeuwen 2017

- 10.00 uur   Ontvangst met koffie en thee
- 10.30 uur   Opening door dagvoorzitter Kor Bosch MA (Geschiedenis)
- 10.35 uur   dr. Hanneke van Asperen (Kunstgeschiedenis)
Het teken van de vreemdeling. De wonderlijke beeldtaal van loodtinnen insignes
- 11.05 uur   dr. Rijcklof Hofman (Titus Brandsma Instituut)
Op zoek naar een alternatieve levensinvulling. Geert Grote (1340-1384) en het begin van de Moderne Devotie
- 11.35 uur   Pauze met koffie en thee
- 12.00 uur   Joost van den Oever MA (Geschiedenis)
Vluchten voor de antichrist. Oosterse vluchtelingen in het Westen tijdens de Turkse veroveringen
- 12.30 uur   prof. dr. Daniela Müller (Religiewetenschappen en Theologie)
Het gevaar komt uit het Oosten. Ketterij als niet-westers fenomeen
- 13.00 uur   Lunchpauze (lunch op eigen gelegenheid)
- 14.30 uur   drs. Monique Tangelder (Engelse taal en cultuur)
Helden en verworpenen. Het thema eenzaamheid in de Oudengelse poëzie
- 15.00 uur   dr. Kati Ihnat (Geschiedenis)
De Jood in het verhaal. De omgang met minderheden in de middeleeuwen
- 15.30 uur   Pauze met koffie en thee
- 16.00 uur   prof. dr. Johan Oosterman (Nederlandse taal en cultuur)
Hé smeerlap, zit je lekker zeep te eten? De marginale middeleeuwen
- 16.45 uur   Sluiting en borrel in het Cultuurcafé (Mercatorpad 1)

Voor studenten en staf van de faculteiten der Letteren en Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen en voor andere geïnteresseerden. Geen inschrijving nodig.

De interfacultaire Studiedag Middeleeuwen wordt mogelijk gemaakt door de afdelingen Geschiedenis, Nederlands, Filosofie, Engels, Kunstgeschiedenis, en het instituut 'Historical, Literary, and Cultural Studies' van de Faculteit der Letteren.

Vragen? Stuur gerust een e-mail naar de organisatie:
middeleeuwendag@gmail.com